

KURJER WARSZAWSKI

D. 17. Maia.

PONIEDZIAŁEK.

ROK 1830.

N° 132.

WSROMNIENIA.

Wjazd do Warszawy

N. Cesarza i Króla

MIKOŁAJA I. 1829.

N. PAN d. 14 b. m. miał wyjechać z *Petersburga*, przeto za kilka dni stolica Królestwa Polskiego zostanie uszczęśliwioną przybyciem Najmiłościwszego MONARCHY.

Wczoraj pod prezydencją JW. Ordynata *Zamojskiego* Prezesa Senatu, odbyło się publiczne posiedzenie *Towarzystwa Dobroczynności*. Zganił JW. JX. *Szaniawski* Prłat Archi-Katedralny, poczem Członek *Towarzystwa W. Kasjanowicz* wymownie przedstawił obraz wszelkich czynności *Towarzystwa*, i jego stan, i jego obowiązki i t. p. Dochody *Towarzystwa* w r. 1829, tak z remanentem iako też z procentów, zarobku, sprzedaży fantów, dobrowolnych ofiar, zapisów i daru N. PANA, składały się z złp. 128,077 gr. 12. W domu *Towarzystwa* w *Warszawie* i w *Grzybowej woli* mają stałe pożywienie, mieszkanie, opał, o dzież i wszelkie wygody 300 kilkanaście osób płci oboj, zasługujących na litość dobroczyńców; także 34 sierot lub dzieci nieszczęśliwych Rodziców mają powyższe wygody i szkołę. Prócz tego wspierano pieniędzmi ciągle osób 17, pieniędzmi na raz ieden osób 547, żywnością w naturze ciągle osób 58, żywnością w naturze na raz ieden osób 307, drzewem opałowem osób 523, lekarstwami za domem *Towarzystwa* osób 311. Zakończył mówca następującemi wyrazy. »Przeniknione *Towarzystwo* najżywszą wdzięcznością, za tyle doznanych łask, tyle dobroczynnych darów, które codziennie prawie odbiera, na zasilenie tych smutnych ofiar niedoli, składa wam dziś Panowie, w ich imieniu najezulsze podziękowanie..... Nieszau-

kaliście zapewne chluby z swoich dobrodziejstw, kiedy nawet bezzimienne i tak znaczne dary nieśliście na wsparcie nieszczęśliwych współziomków, a ukrywając swoją cnotę przed światem w ocieraniu łez cierpiącym i polepszeniu ich bytu, iedynej szukali nagrody... O jeżeli wdzięczność, jeśli głos błogosławieństwa tych strapionych Dzieci drogiej nam Ojczyzny, dzisiaj przez nasze usta, dojdzie do skromnego waszego zacisza, Przyjaciele Ludzkości! doznacie w szlachetnych sercach, tej słodkiej roskoszy, którą Niebo tylko dla cnotliwych zostawiło na ziemi!

Królewsko Pruski Tajny Radca *Bork* przybył do Warszawy.

Upoważniony od Rządu do zaprowadzenia Instytucji której celem jest ułatwienie wszelkich interesów za nagrodą na pewnych zasadach opartą; mam zaszczyt donieść szanownej Publiczności iż porozumiałwszy się z W. Józefem *Kaczanowskim*, odtąd wspólnie tą Instytucją kierować będziemy. Zakład ten przybiera nazwisko: *Biuro Informacyjne i Komisowe*. Nazwa czyli firma spółki będzie: »*Glücksberg, Kaczanowski i Komp.*» *Biuro* założonem zostało przy ulicy *Krakowskie Przedmieście* na przeciw *Poczty* pod Nr 377. Z dniem dzisiejszym już zacznie być czynnem, zupełne zaś rozwinięcie onego nastąpi z dniem 15 Lipca r. b. O dalszych szczegółach umieszczoną będzie wiadomość częściej w pismach publicznych i osobny zainformuje prospekt.

J. Glücksberg.

Wkrótce zostanie otwartym Instytut *Wód*

mineralnych sztucznych w ogrodzie *Dykierta* w tutejszej stolicy. Słychać że wiele osób tak z różnych Województw Królestwa Polskiego jakoteż z ościennych prowincji, zamiast szukania ratunku zdrowia, w *Karlsbadzie*, *Marienbadzie*, *Badenie*, *Cieplicach* i t. p. używać będą rozmaitych wód tutejszych, zwłaszcza, że już niemało było przykładów, a osobliwie w roku zeszłym ile te wody stały się skutecznemi.

W *Sklepie Ubogich* na Krak: Przed: nabyć można następujących dzieł przez Jana Nepo: *Kurowskiego* wydanych. 1) O uprawie Żyta egipskiego i innych zboż zagranicznych z dodaniem krótkiego rysu zasad płodozmiennego gospodarstwa, zł. 2.— 2) Rzut oka na przychyny tak ciężkich czasów, zł. 2 gr. 15.— 3) O urządzeniu gospodarstwa, 2 tomy zł. 13 gr. 10.— 4) Opis nowo wynalezionnej budowy dachów (tłómaczenie z Niemieckiego), zł. 2 gr. 15.— 5) O uprawie chmielu (tłómaczenie wolne z Niemieckiego), zł. 2 gr. 15.— 6) Wypalanie wódki podług najnowszych odkryć, 2 tomy z 15 tabl: rycin zł. 24.— 7) Opis Gospodarstwa 3 polowego i t. d. (tłómaczenie z Niemieckiego z dodaniem uwag i objaśnień) zł. 6.— 8) Kalendarz roln: znowy na rok 1830, zł. 2.

Wczoraj w Teatrze Narodowym po ukończeniu Opery *Sroka złodziej*, przywołano JPanią *Meierowę*. — W Teatrze Rozmait: dana pierwszy raz Komedia *Florek* czyli *Lokaj Panem*, ubawiła obecnych; szczególniejsz odbierał oklaski JP. *Panczykowski*. Jest to tłumaczenie znanej Komedji francuzkiej *Riko*. — Na żądanie, JP. *Werlicer*, w przyszłą Srodę w Teatrze Naro: po 3ci raz da się słyszeć; grać będzie allegro z koncertu *Humla* A moli wielki Polonez *Moszelesa*.

Okładki do *Miotłek* *Nowakowskiego* wyszły już z Litografji i w miejscach wiadomych

prenumerańci takowe odebrać mogą pojedynczo okładki sprzedawane nie będą lecz tylko z całym Exemplarzem którego cena po zamknięciu prenumeraty w Warsz: zł: 18, iest ustanowioną. Na prowincji można ieszcze prenumerować po urzędach poczt: po zł. 15 za cały Exemp: Pojedyncze Nra w War: sprzedają się po zł: 2 gr: 15 u *Wemmera*, *Ehestaedta*, *Dał Trozza*, *Ciechanowskiego*, *Klukcowskiego*, *Magnusa*, *Steblera* w *Sklepie Ubogich*, u *Soljaka*, i w *Kassie Teatralnej*.

Jeden z tutejszych Obywateli mający lat 75, widząc onegdaj *Olbrzymkę* znajdującą się na *Nalewkach*, zapewnia, że około r. 1762, *Augustowi III* przywieziono na pokazanie *Dziewkę* 25 letnią, ze wsi *Parycze* pod *Bobrujskiem*, która ieszcze była wyższą od teraz obecnej w Warszawie. Król kazał jej dawać wszelkie wygody, mieszkała w *Rajszuli* przy *Saskim* ogrodzie, gdzie ią każdemu widzieć było wolno; ale bardzo tęskniła do domu, odwieziono ją, lecz niedoiechawszy umarła w *Hłusku*. Gdy *Stanisław August* r. 1787 znajdował się w *Kaniowie*, pokazano mu *Dziewkę* 18letnią mieszkającą w *Traktarniowie*, która była wyższą od najwyższego *Królewskiego Hajduka*; a jej Ojciec był tak niski, że gdy stanął przy córce głowa jego znajdowała się przy jej biodrze.

Karamali Józef w Szopie w podworzu *Pałacu Szymanowskich* na Krak: Przed: okazuje *Wielbłąda Azjatyckiego*, *Niedźwiedzie*, *Jeże Afrykańskie*, wiele *Małp* i *Psy* wyuczone. *Dzisiaj* rano ciepła stopni 8. *Wczoraj* w połu: 13.

W *Radomskiem* prawie codziennie deszcz pada; w wielu miejscach żyto zupełnie wymokło.

W dniu 24 z. m. rozstał się z tym światem w 57 roku ś. p. *Konstanty Krompolec*. Zostając w *Kamerze Pruskiej*, później dzier-

żawiąc ekonomją *Wiesiecką*, był wiele użytecznym Ródakom nieobeznanym z Administracją rządu Pruskiego. Liczne jego prace jako Inspektora i Konsyljarza Izby Administracyjnej dochodów Korony, później jako Rządcy Ordynacji *Zamojskich*, zjednały mu powszechny szacunek. Lecz sedentaryja, nadzwyczajna pilność w działaniu, a niedewszystko zbyt uczynna troskliwość i niespokojność o interesa które mu powierzane bywały, zrujnowały jego niemocne zdrowie. Gdyby tu zebrać mogli ci, którym on był użyteczny i ci których dowcipnem i nader przyjemnem opowiadaniem najsmutniejsze rozweselał chwile, zaświadczyliby pewnie, że mało podobnych znajduje się ludzi, którzyby tak użytecznie dla drugich przepędzali życie. Przywiązanie *Krompolda* do swej ojczyzny i rodziny, do swych obowiązków i przyjaciół, było prawdziwie wzorowe. Wydając za żonę 2 córki, 2 części oddał swego majątku, 3cią dla siebie zatrzymał. Zgasł ten szanowny Mąż nader wcześnie. Opłakiwać go nieprzestaną znajomi, przyjaciele, krewni, córki, wnuki i ten któremu zwycięgiem swym być pozwolił. M. Z.

W *Tulonie* wyprawa wojska Francuzkiego do *Algieru* już jest w pogotowiu wsiąść na okręty przeznaczone. — W okolicach *Taraskony* mieszkańcy wiele cierpią, zeszła zima zostawiła okropne ślady; zboże, drzewa oliwne, góry winne i wszelkie krzewy zniszczone albot też ledwo się zielenią, zdaie się, że dotąd w tej okolicy niema wiosny! — W *Kalucieu* staie barbarzyński zwyczaj palenia wdów; w końcu zesz. roku chciała się Wdowa dobrowolnie rzucić na stos, lecz tameczny Magistrat wstrzymał obrzęd i wdowę odesłał do rodziny. — Dopiero na początku b.m. poczęła *Wisła* opadać pod *Gdańskiem*. — W końcu z.

m. zawały się 2 domy przy ulicy *Kowalskiej* w *Gdańsku*, zwolna pęknięcie murów i szyb w oknach przestrzegły mieszkańców o niebezpieczeństwie, zdążyli umknąć z swoich mieszkań, lecz utracili prawie wszystkie ruchomości. — Sławna Żołgarzka napowietrzna Panna *Garnerin* przybyła do *Wrocławia*, gdzie spadochronem spuści się z powietrza na ziemię; dokąd uda się z tego miasta dotąd niewiadomo (może do *Warszawy*). — W *Wiedniu* odebrano przez nadzwyczajną okazję wiadomość z *Stambułu*, że Porta przyjęła decyzją Mocarstw sprzymie: względem przyszłego losu narodu Greckiego. — W *Brukselli* odebranie listy z *Londynu*, donoszą smutną wiadomość, iż nie ma nadziei aby Król Angielski wrócił do zdrowia. Dnia 4 b. m. został Xże *Wellington* spiesznie powołany do *Windsor*.

We *Włoszech* wznowiono tego roku zwyczaj, iż po Karnawale zjeżdżają się do *Bonony* wszyscy Dyrektorowie teatrów, tudzież Spiewacy pęci obiej, gdzie zawierają się umowy o przyjęcie artystów na cały rok. — Mówią że między warunkami pod któremi Król Hiszpański przyzna Rzeczpospolitym Ameryki południowej ich odzielnosc, jest wypłata od tych Rzeczpospolitych rządowi Hiszpańskiemu kilkuset milionów złp. częściami w ciągu lat 10. — Jeden zstatystyków w *Neapolu* ogłosił że w *Europie* przez rok rodzi się dzieci 6,713,701, co dzień 17,455, co godzina 727, co minuta 12, co sekunda 1. Umiera Ludzi wszelkiego wieku przez rok 5,058,882, co dzień 13,860, co godzina 577, co minuta 9, co sekunda ... — W *Florencji* niedawno piękna 20 letnia i maętna Jzraelitka znajdowała się na kazaniu w Kościele *XX. Franciszkanów*, i tyle została wzruszoną wymową szanownego Kaznodziei, że w kilka dni przyjęła Chrześt S.

— Słychać że *Anglja i Austrja* rozpoczęły z rządem Tureckim układy o pozyskanie takich korzyści handlowych jakie są ostatnim trakta-tem pokoju zapewnione *Rossji*. Sułt. zdaje się nie być temu przeciwnym. W. dług listów z *Stambułu* Sułtan dotąd nie opuścił obozu w *Ramis*; wstaie bardzo rano, o wschodzie słońca już iest na mustrze, często śniada z żołnierzami, poczem przez kilka godzin z Ministrami pracuje. Zdaje się że ma bardzo ważne zamiary.

DONIESIENIA.

Dobra szacunku przeszło 300,000 złp. są do sprzedania, przy których może pozostać dług Towarzystwa Kredytowego i na Kapitał 5cjo procentowy razem 113 kilka tysięcy. Reszta zaś kapitału może być przyjęta Aktywami na pierwszej hipotece ubezpieczonymi. Szczegółową wiadomość powziąć można u Właściciela domu Nr 723 przy ulicy Leszno.

Przy ulicy Dunaj pod Nr 136 na przeciw ulicy Piwnej, są do najęcia POKOJ z GABINETEM i MEBLAMI na czas SEJMU lub dłużej. Wiadomość na 2m piętrze.

Ktoby sobie życzył nabyć APTEKĘ tu w Warszawie z wszelkimi rekwizytami, raczy się zgłosić do Drukarni Kurjera Warszawskiego, gdzie się dowie o miejscu iej znajdowania się.

W domu pod Nr 572 i 573 przy ulicy Długiej wprost Arsenалу są do sprzedania CHOMONTA Angielskie, na pare Konie kompletne, nieużywane, robione w najmodniejszym guście i brzem srebrem platerowanem ozdobione. Wiadomość w Sklepie u Powroźnika.

Pewna Osoba Płci żeńskiej życzy sobie wejść w obowiązek do gospodarstwa lub też mieć dozor nad dziećmi. Ktoby sobie życzył ią mieć u siebie, niech raczy Nr domu swego zostawić w Kantorze Kurjera, gdzie Skład Papieru z Jeziorny.

Znajduie się do sprzedaży za umiarkowaną cenę OWSA białego czystego 220 korey Warsz. oraz JECZMIENIA korey 66, o których zakupieniu powziąć można wiadomość każdego czasu w Składzie Swiec W. Szulc przy ulicy Przeiazd Nr 648, obok Komisjsji Spraw Wewnętrznych.

Urzednik oboznaný z przepisami Policyjno-Administracyjnymi, życzy sobie podjąć się ZARZĄDU

DOMU za bez płatne mieszkanie. Wiadomość w Drukarni Kurjera Warszawskiego.

Przy ulicy Długiej pod Nr 546 przeciw Kościoła XX. Piłazów w podwórzu w Składzie podpisanego znajdują się LAMPY LUMINACYJNE i rozmaite BUTELKI do Win, Porteru i Piwa; niemniej Stoie i Gasiory za umiarkowaną cenę; oraz przyjmują się rozmaite obstalunki które w dni 10 dostawione być mogą. — *W: Pinck.*

Potrzebny iest RZĄDCA który razem ma być Wójtem Gminnym, zaopatrzony w dobre Świadectwa, o 6 mil od Warszawy. Bliższa wiadomość u Pana Glimpfa mieszkającego na Krochmalnej ulicy pod Nr 1108 w Browarze Porteru.

NOWICKI JÓZEF założywszy WARSZTAT KRAWIECKI przy ulicy Krakowskie Przedmieście na przeciw Zamku pod Nr domu 32 na 2m piętrze, przyjmuie Suknie Męzkie do roboty, które starać się będzie wyrabiać podług najświeższych Żurnali Paryzkich; i w dobrym guście. Poleca się więc Prześwietnej Publiczności.

W Litografji J. L. Wenmera oprócz wszelkich zwyczajnych robot na papierze i na materjach, można zamówić BILETY WIZYTOWE z takim lustrem iak go dotychczas tylko w Petersburgu, w Paryżu i w Londynie robiono. Model tychże widzieć można w handlu podpisanego przy ulicy Krak. Przed. Nr 442. Nieszczędząc kosztów na ten zakład, chcąc się przysłużyć taskawej Publiczności, uzupełnia życzenia wielu osób. — *J. L. Wenmer.*

Podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 18 m. i r. b. o godzinie 10 z rana tu w Warszawie przy ulicy Elektoralnej Nr 791, sprzedawane będą przez publiczną Licytacją Szafy, Krzeselka, Stolik, Zegar ścienny, Talerz fajansowe i inne Ruchomości, a to za gotowe pieniądze więcej dającemu. — *Błażej Swierczewski K. T. C. W. M.* mieszkający przy ulicy Freta pod Nr 268.

Dnia 14 b. m. zgubiono KRZYŻ FRANCUZKI złoty, bez Korony; taskawy znalazca raczy oddać pod Nr 415 do Pisarza pałacu JW Wch Hrabioów Potockich, za co odbierze przyzwoitą nagrodę.

CZTERY KONIE Kareciane guaide Anglizowane są do sprzedania. Powziąć o nich wiadomość można w domu P. Nowickiego przy ulicy Bednarskiej pod Nr 2676.

TEATR NARODOWY. Jutro Komedjo-Opera *Lunaticzka Wiejska* i Balet *Wesele Krakowskie*.